

בזכות הירוקים נשארה הדיונה האדמדמה

June, 2015 ב 29

גיליון קיץ 2015 / כרך 6 (2)

תמונה אחת

חולות סמר, דיונות אדמדמות יפהפיות הנמצאות בדרום הערבה, השתרעו בעבר על שטח קטן של כשבעה קמ"ר. על אף החום והיובש הקיצוניים באזור, בחולות עושר מינים רב, מינים נדירים כדוגמת הגרביל הדרומי (*Gerbillus gerbillus*), ומין גדול למדי של עכביש ממשפחת המברישיניים שרק ב-2010 נתגלה לעולם.

למרות ייחודו של המקום ייעדה רשות מקרקעי ישראל את החול כמחצב כרייה לשימוש בתעשיית הבנייה של בתי מגורים חדשים באילת. שמורת טבע קטנה אמנם מוכרזת בחולות, אולם ביתרת השטח נכרה חול במהלך השנים, וכיום רק שלישי מהחול נשאר במקום עם שארית פליטה מעולם החי והצומח.

עבודות הכרייה בחולות סמר החלו ב-2012, לאחר שבג"צ דחה את עתירת עמותת אדם טבע ודין נגדן. ארגונים ירוקים רבים ואזרחים שאכפת להם פעלו ללא לאות ובדרכים רבות ומגוונות בניסיון לעצור את הגזרה ולהציל את הדיונות. משנכשלו המאמצים והטרקטורים עלו על השטח והחלו באיסוף החול, חלק מהם אף ניסו ללא הצלחה למנוע את הכרייה, כפי שרואים בתמונה.

בשנתיים האחרונות פעלה רשות הטבע והגנים מול רשות מקרקעי ישראל להפסקת כריית החולות. בסיומן נחתם הסכם כפול: שינוי ייעודו של שטח החולות שנותר מהכרייה והחציבה לשמורת טבע שתתחבר לשמורה הקיימת, ופדיון השטח מידי הקבלן הכורה ארבעה חודשים לפני תום חוזה הכרייה. המאבק הסביבתי הצליח בזכות השותפות של הארגונים הירוקים במאבק והתמיכה הפעילה של הציבור הרחב ושל תושבי הערבה. שותפות כזו היא מתכון לניצחון במאבקי סביבה.